

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FEDERATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Проблемите на Студентски град

7

Защо това място се превърна в свърталище на пияници, наркомани, побойници и всякакви отренки, а в последно време и убийци?

Геноцигът в Газа: как започна

8

Надявам се, че чувствайки заплаха за живота си, израелските граждани ще се досетят откъде и от коя страна идва тя.

Кратка история на ФАМ

9

Сред днешните млади анархисти малцина знаят нещо повече за ФАМ от началото на 90-те години на миналия век.

Джеф Монсън – анархисткият титан

10

Интервю с шампиона по джигитсу, психолог и анархосиндикалист Джеф Монсън.

В памет на Харолд Пинтър

11

На 24 декември 2008 г. след дълга борба с рака от нас си отиде един голям писател, хуманист и човек.

ТЕМА НА БРОЯ

ГЪРЦИЯ

В събота, 6 декември 2008 година след кратко пререкание между полицейски патрул и група от тийнейджъри-анархисти в атинския квартал „Екзархия“, смятан за анархистка крепост, един от полицаите застрелва брутално 16-годишния Александрос Григоропулос. Това убийство отваря клапана на натрупаната енергия и гняв в гръцкото общество срещу правителството в частност и системата като цяло. Още същата вечер хиляди анархисти и групи младежи, предимно студенти и ученици излизат на

улицата, с което поставят началото на най-масовия бунт в съвременната гръцка история, след студентското въстание през 1973 година срещу военната хунта. Атина и още 27 града и селища в Гърция буквално горят – атакувани са полицей-

ПЛАМНА

ски участъци, банки, магазини от мултинационални вериги и всякаква по-едра собственост. Бунтовете на практика не са приключили и до днес, въпреки че в Солун и други градове се пристъпва към по-мирни и градивни

дейности. Огромната част от факултетите на университетите в страната отново са окупирани от студентите и преподавателите, а много основни училища и гимназии също преминават в окупация от своите ученици и учители. Гръцката държава не знае как да реагира – още на следващия ден, 7 декември, министрите на обществения ред и вътрешните работи подават оставки, които обаче не са приети от премиера Караманлис. Тъй като основната част от хронологията на съ-

» » продължава на страница 2

КАПИТАЛИЗЪМ – ЕДНО ЦИКЛИЧНО НЕРАЗПОЛОЖЕНИЕ

Все по-големият обир

Най-голямата финансова пирамида рухна. Остават по-големите.

Два дни преди Коледа, на 23 декември 2008 г., в лъскавия си офис на Магусън Авеню в Ню Йорк френският аристократ и бизнесмен Рене-Тиери Магон дьо ла Виюше гълта приспивателни, след което си прерязва вените и хвърля топа. Няколко седмици преди това Виюше разбира, че години наред е наливал своите милиони и тези на приятелите си – все тлъсти европейски „фамилии“ – в най-голямата финансова пирамида на света. Пари, които изчезват яко дим, но не в дебрите на нашумелите замонтани „структурирани финанси“ и „несъстоятелностни суапове“ на кредитната криза, а в една стогодишна измама, с която доверчивите български инвеститори се запознаха през 1994-95 г. с помощта на нагледни пособия като Лайфчойс и Майкъл Капустин.

Това, че винаги се намират достатъчно алчни будали за поредната пирамида е точно толкова ново, колкото и това, че френските аристократи не винаги умират от естествена смърт. Новото в историята с арестуването на 11 декември

2008 г. в Ню Йорк Бърнард Магоф и неговите съучастници са не само мащабите на измамата – грубо оценени на около 50 милиарда долара (два пъти българския държавен бюджет), – а ключовата роля, която играят в нея институциите, които уж пазят мало и голямо (финансово) от подобни крадци.

Финансовите пирамиди са познати още като „измами на Понци“ по името на италианеца Карло (Чарлс) Понци, който при разпадането на неговата пирамида през 1920 г. оставя задължения, възлизащи на около 7 милиона долара тогавашни пари или около 77 милиона днешни. Бърнард Магоф завлича своите инвеститори със 650 пъти по-голяма сума. При Понци носят пари в бохчи предимно хорица, които продават или ипотекират къщите си пред изгледите за лесно забогатяване, докато останалите с пръст в гъз клиенти на Магоф са обилно едри играчи. Самоубилият се Виюше например загробва 1,4 милиарда долара в пирамидата „Магоф“. Сред другите ужилени в 50-милиардния клон са дебел

банки и инвестиционни компании от калибъра на Банко Сантандер, HSBC, Фортис, Париба и Номура, сенаторът Лаутенберг, режисьорът Стивън Спилбърг и тям подобни расови екземпляри.

Най-често задаваният въпрос около случая Магоф естествено е как е възможно много разбират от пари (затова и „управляват парите на другите“), да бъдат водени за носа по начин, известен вече сто и кусур години (Понци участва непряко, като касиер, във финансовата пирамида *Банко Зароси* в Монреал, Канада още през 1907 г.) Най-рядко чуваният отговор обаче е – пак толкова естествено, – че те не са водени за носа. Бърнард Ма-

гоф е един от тях – и съм на косъм да напиша „всеки един от тях“. Виюше не е вятърничав френски благородник, който оставя на иконома да му пази жълтиците, докато той се занимава с по-вълнуващи „преживявания“ – той е шеф на инвестиционна фирма, а преди това – генерален директор и председател на американския инвестиционен клон на Кредит Лионе – най-голямата френска банка по онова време, днес също в небитието.

Бърнард Магоф не е италиански имигрант, прекосил Атлантика в трюма на разгрънкан параход с два долара в джоба. Бърнард Магоф е един от основателите на най-голямата професионална асоциация на търговците с ценни книжа в САЩ, неговата фирма е една от първите, разработили електронната борсова търговия и впоследствие основали борсата NASDAQ, на която самият Магоф е председател. Неговата фирма е и най-големият американски дилър на финансови операции през другата най-голяма фондова борса – нюйоркската NYSE – с около 15% дял

от всички транзакции, минаващи през нея. Ако американският капитализъм печаташе юбилейни монети, физиономията на Бърни със сигурност щеше да се мъдри на една от тях. Списание „Барънс“ пише през 2001 г., че на анкета за най-добри шефове на нерегулирани инвестиционни фондове (т. нар. хедж фондове) имената на такива лъвове в тоя зоопарк като Джордж Сорос не се споменават, но името на Бърнард Магоф обира оваците. По ирония на съдбата именно основателят на „Барънс“, финансистът Кларънс Барънс, е натоварен през 1920 г. да разследва фантастичните финансови постижения на Карло Понци и с елементарна математика доказва, че Понци не може да печели толкова пари от това, от което твърди, че печели. Седмица след това фирмата на Понци е обявена за финансова пирамида, а самият Понци е арестуван.

Това обаче е в началото на XX век. В началото на нашия век минават не 7 дни, а 7 години от първия сигнал на медиите – статията в

» » продължава на страница 3

Гърция пламна: *merry crisis and happy new fear**

» » » продължава от страница 1

битията е известна на масовата публика от емисиите на големите корпоративни медии, тук ще направим по-съкратен, но по-достовирен обзор на случващото се в Гърция с акцент върху събитията, които масмедийните пропускат или тенденциозно изопачават. За повече информация можете да следите уеб страницата на Индимедия България (bulgaria.indymedia.org).

В първите дни след убийството на Алексис (Александрос Григоропулос) не само Атина и Солун, но и още 26 града и селища в цяла Гърция са в състояние на бунт и масово неподчинение.

На 10 декември една от най-масовите демонстрации се провежда в югозападния гръцки град Патра. Повече от 3000 протестиращи се събират зад анархистските транспаранти срещу държавното насилие (населението на Патра е малко над 300 000 жители). Това е един от най-масовите бунтове в града от много години насам. Изпочупени са банки, а полицията се укрива в полицейското управление в очакване на нападение. В края на демонстрацията, когато броят на присъстващите намалява, десетки фашисти, събрани от цяла Южна Гърция (най-много от Атина), съгласувано с полицията атакуват отиващите по домовете си демонстранти с ножове и камъни. Те също стрелят с гранати сълзотворен газ и заедно с цивилните ченгета си позволяват дори да арестуват демонстранти. Местните медии твърдят, че става дума за разгневени собственици на магазини, които обаче странно защо са с бръснати глави и скандират „Кръв и чест“, „Златна зора“ (неонацистка гръцка организация, която поддържа братски отношения с родния БНС). Същите изроди по-късно се струпват пред домашните адреси на протестиращи активисти, заплашвайки ги с ножове. За щастие пострадали сериозно няма, а идеята им да атакуват имигрантското – предимно афганско – селище в Патра не се осъществява, тъй като виждат готовите да се бранят до смърт бежанци.

Бунтовете и размириците се разрастват и обхващат почти цялата страна. Корпоративните медии представят протестите като движени от няколко различни слоеве от населението – студенти, преподаватели, ученици, техни родители и анархисти. Пропускат факта, че голяма част от студентите и учениците също са анархисти. На 11 декември полицията Е. Кор-

конеас, изстрелял смъртоносния куршум, заявява пред съда, че момчето било хулиган, тъй като е сменяло няколко училища, а адвокатът му допълва, че само безпристрастен съд може да реши „дали хлапето е трябвало да умре или не“!

Междувременно уличните протести и сблъсъци с полицията продължават да се увеличават. Полицията за масови безредици изстрелва всички сълзотворен газ, с който разполага, и се налага държавата да потърси стари запаси от 1981 година, както и да закупи нови количества от Германия и Израел. При това не става дума само за обикновен сълзотворен газ, а за химикали, които задушават и парализират. Досега такива са обичайна практика само в Палестина.

Окупациите на универси-

тетите се разрастват, като почти не остава неокупиран факултет – ученици от гимназиите също влизат в сблъсъци с полицията и участват в нападения на полицейски управления, най-вече в Атина. В същото време започва и градивна безвластническа дейност – на 11 декември анархисти окупират кметството на община Агиос Димитриос (Свети Димитър) и приканват хората от квартала да дойдат и да говорят открито за своите проблеми, създавайки народни асамблеи. Тази мирна дейност продължава да се развива и през следващите дни, като се разпространява и в други градове.

Междувременно много жестоко са атакувани университетите в Солун и особено в тракийския град Комотини (Гюмюрджина), където 300-те барикадирани

вътре студенти са нападнати от полиция и фашисти от „Златна зора“. Междувременно излиза информация, че полицията Корконеас е имал сериозни връзки с фашистки групи в Гърция през 90-те, а семейството му е с крайно десни възгледи, участвало е в погроми през Втората световна война в района на южния град Каламата.

В Атина продължават да се окупират нови и нови сгради – например радиото Флаш ФМ, тъй като на младежите им писва от манипулациите на медиите. На една от големите демонстрации в Атина хиляди ученици и студенти крещат срещу полицията, която ги обсипва със сълзотворен газ: „Застреляйте и нас, както Александрос!“ Много демонстранти са атакувани от цивилни ченгета, връзващи се в демонстрациите с

коли без регистрационни номера.

Акциите за солидарност се разпространяват в цял свят – в Париж и Берлин са окупирани гръцките консулства, в Париж демонстранти окупират „Шанз Елизе“, скандирайки „Полицайте са свине навсякъде!“ Протестни демонстрации има почти в цяла Европа, включително и у нас пред гръцкото посолство в София.

В Лариса след масови демонстрации на 8 и 9 декември положението започва да прилича на военното положение от времето на гръцката хунта – навсякъде има полиция и гологлави цивилни „полицаи“.

На 13 декември студенти в Патра окупират една от местните телевизии за кратко, прекъсват новините и правят изявление, че ще продължат съпротива-

та чрез стачки, улични протести и нови окупации.

Въпреки новата социална криза (защото по друг начин не може да бъде определено това, което се случва в Гърция след убийството на 15-годишния младеж), Караманлис отказва да свика предсрочни избори, защото „страната има нужда от стабилно правителство!“ Фактът, че гръцката държава започва да внася нови количества сълзотворен газ от чужбина става известен и така гумите от един плакат „имаме повече сълзи, отколкото вие сълзотворен газ“ наистина се оказват пророчески. Междувременно броят на арестуваните и задържаните надхвърля 400 души, включително много имигранти, сред които 17-годишен български анархист, имигрирал с родителите си в Атина. Въпреки

укриваната от нашите медии информация, ФАБ успя да разбере, че на момчето е осигурен адвокат и е оправдано.

Към 15 декември са окупирани около 7-8 кметства в различни райони на Атина, където анархисти и други активисти се опитват да изградят граждански асамблеи по кварталите.

На същия ден активисти на ФАБ присъстват и участват в окупирването на първата такава сграда в Солун. Денят е един от най-мирните, няма дори протестно шествие в града. Сутринта на същия ден е окупирано кметството на район Сикес в Солун. Активистите на Антиавторитарно движение, заедно с други активисти и студенти заключват вратата на кметството до вечерта. След известно прекъсване с някои от служителите

на кметството (с повечето няма проблеми) администрацията продължава да върши нормално своята работа, а анархистите разпъват транспарант пред сградата на кметството с текст „Солидарност с всички арестувани по време на събитията през декември 2008!“ По мегафон те обявяват, че съпротивата продължава и призовават хората да дойдат в 19:00 вечерта, за да направят свободно гражданско събрание и да обсъдят своите общи проблеми. Вечерта събранието се провежда – една от големите зали на кметството в район Сикес е изпълнена до краен предел с много хора, които над четири часа обсъждат проблемите на общината, както и своите проблеми. Има и хора от други по-крайни квартали на града, които също идват

и обмислят възможността да направят същото и в своите районни кметства. По този начин Антиавторитарно движение, автономните студенти и други активисти искат да покажат на обикновените хора, че младите и старите, анархисти, студенти, работници и всички други граждани имат едни и същи или подобни проблеми и могат да ги дискутират заедно и решават извън бюрократичните структури на държавата.

По същото време в Атина се провежда мирна демонстрация на ученици и студенти, която е провокирана от полицията и отново се стига до насилие. Междувременно излизат много кадри, на които се вижда как униформени и цивилни ченгета рушат гребна частна собственост и после предста-

» » » продължава на страница 3

Все по-големият обир

» » продължава от страница 1

„Барънс“ от 2001 г., която предупреждава, че има много съмнителни обстоятелства около фирмата на Магоф – го неговия арест през 2008 г. Нещо повече – арестът на Магоф не е резултат от разследване на държавната комисия по ценните книжа и борсите, а просто синовете му, които са и съдружници във фирмата, го издават след като разбират, че касичката на пирамидата е празна.

Държавната комисия по ценните книжа и борсите на САЩ за пореден път доказва, че е създадена да пази измамниците, а не другите от тях. Друга голяма ирония е, че нейните инициали – SEC – са същите като на фирмата на кръстника на пирамидите Карло Понци. Просто „къмпани“ в името на пирамидата на Понци е заменено с „къмшиън“. SEC знае за финансовата пирамида на Магоф, но не си мърда пръста. През ноември 2005 година частният финансов следовател Хари Маркополос изпраща доклад в SEC, в който черно на бяло пише: „[най-вероятно] Магоф Секюритис е най-голямата финансова пирамида на света. ... В резултат на този казус редица

професионални кариери на Уол Стрийт и в Европа ще бъдат съсипани. ... Боя се за личната си безопасност и за тази на моето семейство.“ Този доклад обаче не е писан от параноичен конспиратор. След уводната част, от която са взети тези изречения, следват страници с математика и таблици, в които специалистът по този тип инвестиции Маркополос (един от малцината в света) съвсем аргументирано доказва, че Магоф не е това, което е. Резултатът – SEC кара Магоф да поправи няколко запетайки в годишните си отчети и всички плясват с ръце и се презгръщат. През 2006 година финансовият инспектор Ерик Суонсън напуска комисията, а на следващата година се оженва за Шана Магоф, племенница на Бърни. Година след това белезниците щракват на ръцете на 70-годишния ѝ чичо, а отговорните служители на SEC престават да си вдигат телефоните известно време.

Това – засега – е историята на най-голямата – според медиите – финансова пирамида на света. Съзливата сага включва едно самоубийство, един арестуван 70-годишен дядо и 50 милиарда долара, които двайсетина

милионери и милиардери ще накарат счетоводителите си да отпишат от графа „очаквани постъпления“ – нещо, с което би трябвало да са свикнали вече през изминалата година. Огромната част от американските купешки медии ревнаха в хор до болка омръзналия припев „не всички са мошеници“. Истината обаче се процеди го някъде в една статия и то не в „нашите“ медии, а в Уол Стрийт Джърнъл. Там на 18 декември Даниъл Хенингджър пише: „Една от причините, поради които не говорим за парите, е, че се страхуваме от това, което може да научим.“

Да си кажем тогава какво ще научим, ако наистина започнем да говорим открито и честно за парите и онези, които ги стискат. Първо, че няма никакво значение дали всички са мошеници. Щеше да има значение, ако беше анархия. В света на йерархиите не е важно дали са много – достатъчен е един, стига да е на върха на пирамидата и тази пирамида да е достатъчно голяма. Проблемът на Бърни Магоф не е, че пирамидата му е много голяма, а че е много малка. Ако Бърни Магоф беше глава на истински най-голямата финансова пирамида в света,

наречена Федерален резерв/Финансово министерство на САЩ – да го наречем за по-кратко правителството на САЩ, той никога нямаше да бъде хванат. Напротив, също като сегашните ѝ шефове Бен Бернанке и Хенри Поулсън щеше дори да бръкне в държавната хазна и да раздаде няколкостотин милиарда на закъсалите си погребни събратя от „частните“ финансови пирамиди, наричани по-кратко банки, за да не се червят много-много на годишните събрания. Ако говорим честно и открито за парите и пирамидите, ще научим, че най-голямата пирамида – правителството на САЩ – приключи годината с рекорден борч от 10 707 527 902 948,78 – 10,2 трилиона – долара и се наложи специално поставеният „часовник на дълга“ на площад Таймс Скуеър в Ню Йорк да бъде разширен с още една цифра. Загълженията на правителството на САЩ през изминалата година са нараствали с 3,4 милиарда долара всеки ден, а новоизбраният император обеща още през първите дни на царуването си да гърпа още заеми, за да спасява закъсали капиталисти. Едновременно с това става ясно, че държавата няма никакво намерение

да изпълнява обещанията си на дребните „вложители“ в пирамидата – възрастните американци, които ще се пенсионират през идните няколко години и очакват от нея да им осигурява старините, лечението и спокойния живот. Огромното мнозинство от тях ще получат един огромен среден пръст, а тогавашният им президент ще обвини всички предишни за непосилния рекорден дефицит, ще поиска „кръв, пот и сълзи“ и може за цял век да вкара в затвора някой 70-годишен финансист – за предпочитане евреин, разбира се. Така ще бъде все по-често в света на големите и малките пирамиди, които наричаме йерархии. Само че докато ужилените „инвеститори“ в частните финансови пирамиди все пак са движени от собствената си лакомия, ние, поганиците на държавните пирамиди, внасяме в тях по принудата на закона. Ние нямаме друг избор, освен да взривим пирамидата – и с нея загължението си да я строим – или да чакаме деня, в който ще получим големия си среден пръст с панделка за участие и предсрочно освобождаване от живота за добро поведение. •

А. Ванчев

ТЕМА НА БРОЯ

Гърция пламна: merry crisis and happy new fear*

» » продължава от страница 2

вят извършено като насилствен акт на вандализъм от страна на протестиращите. Окупираният кметство в атинския район Халандри е нападено от фашисти и цивилни полицаи и активистите се изтеглят от сградата, но след няколко часа я завземат отново. На 16 декември е атакувано полицейското управление на атинския квартал Зографу. Държавната телевизия НЕТ е окупирана за около половин час – студентите прекъсват централната емисия новини точно когато говори премиерът Караманлис и издигат транспарант с надпис „Изключете телевизорите – излезте на улицата!“ Това е едно от най-големите предизвикателства, които протестиращите правят от началото на бунтовете. Директорът на телевизията подава оставка с думите, че този акт е „насилствен“ и че преминава всякакви демократични норми. Същата вечер жители на квартал „Екзархия“ се събират пред полицейското управление с искане ченгетата да напуснат завинаги квартала.

На 17 декември към окупирания сгради на кметства и изграждането на народни (граждански) асамблеи е прибавена нова неочаквана подкрепа – историческият централен офис на Общата конфедерация на гръцките работници в Атина е окупиран от работници! Те заявяват, че тяхната цел е да покажат на бюрократичните профсъюзи, че ще участват в бунта и социалните протести, а няма да останат изолирани от тях. Работниците провъзгласяват „Свободна въстаническа работническа зона“, където работници, други граждани, младежи и активисти могат да се събират и дискутират. С този акт те заявяват, че

работниците и безработниците са част от цялото протестно движение и че те участват рамо до рамо в борбата, заедно с учениците и студентите. С този акт на съпротива те искат да покажат още, че борбата е всеобхватна, а не е дело на някакви си „500 души хулигани“, както медиите се опитват да ги представят. На транспаранта, висещ от фасадата на сградата, може да бъде прочетено послание „от работниците до хладнокръвните убийци – държавата: Не на преследванията! Незабавно освобождаване на задържаните! ОБЩА СТАЧКА! Работническото самоуправление ще се превърне в гроба на шефовете!

Общо събрание на работниците-въстаници!“

По-късно през деня група от 50-тина бюрократи, подкрепени от местни мутри, се опитват да нахлуят в сградата, но са отблъснати от дошлото анархистко подкрепление от окупирания Икономически университет.

На следващия ден, 18 декември, в Атина е прострелян още един ученик, докато обсъжда план за мобилизация със свои връстници. Почти е сигурно, че изстрелът е дошъл от цивилно ченге или фашист. Предишната нощ 50-тина демонстранти издигат транспарант „Съпротива“ на 4 езика върху сградата на Акропола. Съ-

щия ден на голям традиционен протест в Атина се събират над 10 000 души, които демонстрират до парламента.

На 19 декември няколко телевизионни и радиостанции в Солун, Ханя на остров Крит, Спарта и Триполи са окупирани. Между тях е и по-голямата телевизия Кидон на остров Крит.

На 20 декември – Международният ден за солидарност с протестиращите – се провеждат протести в много градове по света, както и в самата Гърция. Стотина души прекъсват постановка в Националния театър в Атина и разпъват транспарант с надпис „Всич-

» » продължава на страница 4

НОВИНИ

ма за реинтеграция в обществото в база „Кропър“ край Багдад. •

В Севлиево протестираха работници

На мълчалив протестен митинг в Севлиево излязоха близо 200 души – бивши работници на кожарския завод „Севко“ и военния „Механика и монтаж“. Те блокираха за десетина минути центъра на града. Протестът е по повод неизплатени заплати на кожарите от 2001 до 2003 година и продажбата на завод „Механика и монтаж“ на половин цена.

Работниците са предали исканията си на кмета на града Йордан Стойков. •

Полиците ще си правят независим синдикат

След като протестираха с пушене и пиене на вода пред министерството, представители на всички структури на МВР се събраха в сградата на Гранична полиция в столицата, за да обсъдят подробностите около създаването на нова легитимна структура, която да ги представлява. Очаква се новото полицейско сдружение, което ще защитава правата на всички работещи в системата на МВР, да стане факт към средата на месец февруари, с ново лого и устав по немски образец. •

Румънските телекоми ще предоставят данни на властите

Румънските компании за електронни комуникации вече са задължени да записват и съхраняват за период от шест месеца данни относно телефонните разговори на потребителите и писмените съобщения по имейл, съобщия MediaFax.ro. Данните ще бъдат достъпни за румънското министерство на вътрешните работи, прокуратурите, разузнавателните служби. •

Предколеден протест срещу сметниците в Суходол

Протестно събрание беше организирано за пореден път от сдружението за защита здравето и

ТЕМА НА БРОЯ

Интервю със Сакис Пападопулос

от Антиавторитарно движение – Солун за бунтовете и перспективите за бъдещето

» » продължава от страница 5

гетата, както и цялото общество.

Няколко гуми за целта на тази окупация и защо сте още тук?

На третия ден от окупацията дойдоха студентите от това училище и ни казаха, че искат да се присъединят към нас, от Антиавторитарно движение, не защото сме супер, а защото огромната част от гръцките студенти мислят каквото и ние, анархистите, мислим – не само за полицията, но и за социално-икономическите проблеми като цяло. Всичко, което се случва и продължава да се случва в Гърция, е много сериозно – не само за вас в България, но и за нас тук. Защото това не е проблем на анархисткото движение, а на обществото като цяло. Тук ще кажа нещо, което е малко еретично за нас като анархисти, но по целия свят анархистите имат проблем с това, че хората не ги разбират добре и анархистите не разбират добре обикновените хора.

Сега, в Гърция, голяма част от обществото ни подкрепя, същите тези хора, за които животът е бил само телевизионен екран, мобилни телефони и ваканции – гнес една част от тях и особено младежта е на улицата. Изключиха си телевизорите и излязоха на улицата. И го правят всеки ден. Телевизицията всекидневно се опитва да накара хората да забравят какво се е случило – „хайде, този полицай, който уби Алексис, беше лош, но сега трябва да забравим всичко това, защото идват празници“... Затова трябва да сме тук и да говорим по микрофона постоянно, че съпротивата трябва да продължи и че обществото има голям проблем. Затова ще останем тук колкото можем, но заедно със студентите – не защото се страхуваме да останем сами, а защото не искаме други да плащат за нашите грешки. Държавата мисли, че коледните и новогодишните празници са някакъв шанс всичко да свърши, но ние мислим, че точно обратното – че имаме шанс да провалим тържествата и да продължим съпротивата. Защото можем да излезем и на Нова година и да кажем, че новата година трябва да бъде вече наистина по-различна и по-добра, не като миналите години. Това е шанс за нас да продължим да говорим не само за полицейското насилие и за това, че убийствата могат да се случат на всяко едно дете, но и за икономическите проблеми. Затова, че нямаме същите икономически стан-

дарту, каквито съществуват в страни като Великобритания и въобще всички страни с мощна промишленост. Но в България, в Гърция няма такова нещо и може би през май и юни 2009 година ще почувстваме това, което се нарича световна икономическа криза и тук. Ние, обикновените хора, ще разберем какво се случва чак тогава. Иначе шефовете и политиците знаят много добре – затова и гръцката държава дава 28 милиона евро на банките и то сега, когато всички гръцки банки казват, че в Гърция няма проблем и че имаме пари. Тогава защо искат от държавата още пари, които биха отишли иначе за здравеопазване, образование и други важни неща?

Като човек и анархист какво мислиш за тези процеси, които протичат в момента в окупирания кметства, за тези събрания с хората от кварталите?

По-добре да ти отговоря като човек, въпреки че и като анархист мога. Преди не бях много за тази идея, но повечето бяха съгласни и на мен ми остана само да помогна за това, което стана. Това, което видях вчера, не беше идеално, но беше хубаво. Тези неща не стават за първи път в Гърция, но за последните 10-20 години чак сега се случват. Хубаво е, че обикновените граждани идват и казват каквото искат – анархистите само им посочиха мястото – и те казаха, че всяка седмица ще идват тук и ще говорят за своите проблеми. И кметът на тази община беше там и чу това (става дума за община Сикес в Солун) и след това каза – сигурно е политическа игра, – но той каза, че от това събрание е научил много неща от обикновените хора.

Мислиш ли, че това може да се превърне в процес извън държавните структури – нещо като народна асамблея?

Надявам се, но това се случва седмица след убийството на Алексис. След празниците се страхувам, че хората пак могат да се върнат към телевизорите и да забравят всичко (сега положението е подобно – б. а.), да се върнат в магазините и да продължат да купуват неща, от които нямат нужда. Страхувам се за всичко това, но и се надявам. Това си е мое мнение, защото не искам да казвам кое е правилно и кое – не. Това, което можехме да направим, беше да кажем: „Елате да говорим“. Не какво ще говорим точно, но да говорим. Затова и днес нямаше някаква

основна тема на разговор, само призив: елате да говорим всички заедно. И хората дойдоха и говориха повече от 4 часа и от всичко това можеш да разбереш, че хората имат какво да кажат. Нямам конкретна тема, но имам какво да кажат.

Мислиш ли, че бунтовете и въстанията ще продължат? Какво мислиш лично ти?

Да, мисля, че ще продължат. Може би не в същите размери като през последните седмици, но със сигурност ще продължат и със сигурност тези деца на 15-16 години ще продължат. Знаеш ли какво казваха в началото? Предимно говореха „пак тези анархисти“. Да, но къде са – в Атина, в Солун, в Корфу, в Патра, в Родос, в Крит – протести в близо 20 града. Ако анархистите бяхме толкова много, тогава наистина нямаше да имаме проблеми, държавата щеше да има проблеми. След това по медиите започнаха да анализират и да коментират „Какво е станало с нашите деца? Какво направихме?“ Ами, какво направихме – тези, които са на 15 години сега, може да не са политически ангажирани, защото не са големи, но те не са нито мързеливи, нито пък са идиоти. За такива ги мислят, но те не са такива и знаят какво правят. Ако аз например съм на 15 години и полицай убие мой връстник, никога няма да го забравя. Особено ако знам какво ме чака след това в живота – ще отида в университета или няма да отида, но след 10 години или няма да имам работа, или няма да имам дори и тези 700 евро, които няма да ми стигат нито да живея под наем, нито да ям и така нататък. Тези хлапета след 25 години може и да се променят, но за тях това, което са преживели, ще си остане същото – ченгето ще си остане ченге! Вярно, че имаше някои идиоти от учениците, които даже на втория ден от убийството на Алексис дадоха на полиците цветя, обаче на следващия ден цялата политическа система и полиците в частност ги биха същите тези ученици. И тогава същите ученици отидоха пред полицейските управления и ги замеряха с портокали, с камъни и ги нашариха с боя. И това бяха само ученици – 15-16-годишни деца срещу полицията! А полиците биха децата. Не знам дали ще продължим – може би „всичко ще е нормално“, както са казвали през 1968-ма година във Франция, но със сигурност тази капиталистическа система няма да продължи в този вид –

нито в Гърция, нито в България, нито в цяла Европа! Това е ставало преди и ще стане пак в Гърция със сигурност, защото това е вървяло досега, но не може да продължи още дълго. Вече няма пари – има въздух, всеки купува просто въздух – тези „пари“ не са произведени от никого. Ние живеем, купуваме нещо, което не е произведено никъде.

Може би и студентите ще поставят своите искания за университетите отново?

Да, разбира се – и студентите, и работниците. Но ще бъде грешка, ако се продължи както преди – ако студентите излизат на улицата например (и аз със тях, разбира се) за проблемите на висшето образование като цяло. В същото време работниците да излизат с техните проблеми отделно – това ще бъде грешка. Защото, когато имаш на улицата хора, които скандират само за техните проблеми, тогава никога външен няма да подкрепи нас или вас – ще ви каже: „Я си гледайте работата, бе, студенти“, примерно. Затова трябва да потърсим връзка и да променим живота си заедно. Това и правят студентите сега – те не поставят само своите искания за образованието, ами протестират заедно с другите срещу държавното насилие и за проблемите на всички отново. В момента не говоря като анархистичен оптимист и утопист, даже не говоря за революцията, бъди сигурен. Но затова пък говоря, че правителствата сега би трябвало да се страхуват. Защото те не уважават своите граждани по принцип, но сега трябва да се страхуват от тях, защото всички тези хора, които работят за тях – работниците – не усещат нищо друго освен несигурност и това не е добре и за работодателите, защото вечае бунтове. Затова може и да не искам да говоря за революция, но може би искам да говоря и да накарам правителствата да забавят целия този процес на социално унищожение, да ги спра, да сложа прът в колелото на техните планове. Това ще бъде победа. Следващото поколение може и да направи революцията. Тогава, когато в училищата мислят и за това. В момента ги учат само как да си намерят работа. Когато в училищата започнат да учат отново за живота, а не само как да влязат в университета и да си намерят работа и да бъдат „поредната тухла в Стената“, тогава ще можем и да говорим за нещо повече. •

НОВИНИ

околната среда в Суходол. Протестът беше насочен срещу нарушаването на закона и непризнаването от Столична община на решенията на Върховния административен съд, с които се отменя заповедта за повторно отваряне на сметицето край квартала. •

Вълна от стачки в Китай

В началото на ноември над 9000 таксиметрови шофьори блокират за два дни най-големия град в света – 31-милионния Чонкин в провинция Сичуан. Шофьорите затварят всички пътни артерии в града, трошат коли и се изтеглят едва след като Комунистическата партия обещава да изпълни исканията им за по-лесен достъп до гориво и по-добри условия на работа, съобщава Уошингтън пост. Шофьорите готвят нови стачки и заявяват, че галопиращата инфлация не им позволява да живеят със средните си доходи от около 300 долара на месец.

Стачката отприщва синдикални протести в цялата страна. На 2 декември над 100 полицаи окупират партийния комитет в окръг Лейян, трошат столове и не допускат никои да влезе повече от три часа. Полицайте настояват изплащане на премиите, спрени след олимпиадата. Същата седмица стачкуват над 1000 учители в съседния окръг Лонхуи за неизплатени заплати. Учителите обвиняват властите в злоупотреба с близо 60 милиона долара през последните 10 години. •

Израел вкара сухопътни войски в Газа

След въздушните и ракетни удари, отнели живота на стотици палестинци, израелската армия навлезе в ивицата Газа. Съобщава се за множество сблъсъци с бойци на Хамас. В комуниката на Хамас се съобщава за двама пленени израелски войници, но Тел Авив отрича да има подобна информация. Генералният секретар на ООН настоява за незабавно прекратяване на операциите, но решението на извънредното заседание на Съвета за сигурност е блокирано от правителството на САЩ. •

ТЕМА НА БРОЯ

Няма да забравим, няма да простим

На 10.12.2008, около 20:30 часа се проведе протест в знак на солидарност с борбата на гръцката младеж и в памет на хладнокръвно убития от гръцки полицаи Александрос.

Пред гръцкото посолство в София се събраха над 40 души, сред които активисти ФАБ, „23 септември“, студентско-ученическата организация „Призив“ и автономна група „Анархосъпротива“.

Представители на ФАБ прочетоха декларация, с която изразиха нашия общ гняв срещу убийството на Александрос. Бяха скандирани лозунги на български и гръцки: „Солидарността между хората е нашето оръжие срещу властта“, „Ченгета, свине, убийци“, „Свобода“.

Протестът завърши с поставяне на запалени свещи, портрети на Алекс и текстове в солидарност с борбата на гръцкия народ пред входа на посолството. •

КОРЕНИТЕ НА НАСИЛИЕТО

Проблемите на Студентски град

Защо това място се превърна в свърталище на пияници, наркомани, гилъри, побойници, мутри, мутреси и всякакъв тип отрепки, а в последно време и убийци?

Доскоро голяма част от обществото не знаеше за положението в Студентски град, докато завесата не се вдигна с убийството на студента от Сливен – Стоян Балтов. Десетки кръчми, казина, барове, дискотеки – всичко необходимо за доброто на бъдещите хора на науката, техниката, здравеопазването, образованието и администрацията.

След трагичния случай с убития младеж пред екрана се изредиха всевъзможни умници, психолози, управници, журналисти, с идеи и решения на проблема. Предложи се по-силно полицейско присъствие, повече камери, повече осветление из целия студентски град. След гъжд – качулка. Проблемът на студентски град не е от вчера и държавниците не биха могли така лесно да се справят с него. За никого не е тайна, че последните години в студентски град не се спря строежът на жилищни сгради, търговски комплекси, нощни барове, дискотеки и заведения. За сметка на това книжарниците, библиотеки и дори градинките и спортните игрища се броят на пръсти. Търсенето определя предлагането. Днес студентски град прилича повече на нощен увеселителен парк с голям избор от заведения и клубове, отколкото на студентски жилищен комплекс. Проблемът е ясен. Не им е мястото там. Но това, освен самите студенти, никои друг не би могъл да промени. Държавата има изгода от всичко това. Тя е тази, която е отговорна за цялата нелепа ситуация. Държавниците и общината, както и капиталът (при това с доста съмнителен произход) са тези, които издават разрешения за строеж на заведения от подобен род и помагат на и без това „затъналия“ мутрагенски бизнес. Грешка е, че нашите студенти подкрепят или не изразяват никакво отношение към всичко това, а малцина от тях недоволстват. Ясно е! Докато студентски град не се промени, такива случки няма да бъдат рядкост. След убийството на Балтов някои от студентите все пак се организираха и дори на 19 декември се проведе студентско шествие и протест с доста дълъг маршрут – от зала „Христо Ботев“ в Студентски град до парламента в центъра. За първи път не се потърси мнението на „официалните“ студентски „съвети“, а вместо това в организацията на протеста се

оказаха две сравнително нови студентски организации – „Призив“ и „Сроксос“ – първите, борещи се най-общо срещу приватизацията на образованието, а вторите с по-„либерални“ възгледи, но също против сегашното статукво. На самото шествие имаше близо 1000 души, което, като се има предвид, че отдавна не са били организирани подобни протести от страна на студентите, си беше успех. Най-често скандираните лозунги бяха „Студентски град – на студентите!“ и „Мутрите – вълн“, както и призивът към хората на улиците и най-вече студентите по факултетите „Елате с нас, протестът е за вас!“ Пред Биологическия факултет се скандираше още „Елате биолози, стига некролози!“ – някои от студентите от там се присъединиха към шествието. Други с по-радикални възгледи бяха издигнали транспарант „Стига реституция!“, който ясно показваше мнението им относно връщането на имоти на територията на Студентски град. За съжаление липсата на единна позиция сред участниците също личеше ярко. Отгоре на всичко имаше и групичка от 30-тина неонацисти,

» » продължава на страница 8

МНЕНИЯ

Всички на протест!

На своя протест студентите не излязоха сами. Там присъстваха еколозите и земеделците – две групи в своеобразно диалектично отношение.

И едните, и другите разчитат на ЕС. Но еколозите разчитат ЕС да им даде по една заплата (в неправителствените организации, в които работят), а накаже лошите чичковци, които не мислят за природата, и да наложи гребнособственическо управление на природните ресурси. Протестиращите земеделци дойдоха с трактори, закупени с европейски пари – техните цени започват от 50 000 лева. Повечето от земеделците са в процес на окрупняване на производството и недоволството им е точно от това, че не са достатъчно крупни, за да се вредят за парите „от милион нагоре“, а за по-малките суми просто не остават, защото министрите не могат да вземат рушвет за тях. На тях за природата им пука колкото да им осигури добра печалба в края на годината.

И едните, и другите протестират. Еколозите са ветерани по протестите, правят ги заради идеята и блокират улици с телата си.

Земеделците са толкова не в час, че оставиха нацистите да поведат митинга им, но за сметка на това блокират магистрала с тежка техника.

Двете групи са теза и антитеза, но къде е синтезата? Първо, в далечна перспектива техните искания се обединяват. Целта им е устойчиво развитие, разумна икономическа обстановка и прилични условия на живот. Всеки земеделец би се обявил загрижен за екологията, макар да не би се съгласил с конкретните искания на еколозите. Всеки еколог ще признае правото на земеделците на печалба, но без безогледна експлоатация на природата. И едните, и другите си дават сметка за безотговорната политика на властта, а реформистката насоченост на исканията им ги обединява. За тях това може да е достатъчно, но за обществото не е – още няколко милиона за земеделците и няколко спасени дървета в Рила няма да решат нито проблема с хляба, нито проблема с мръсотията, в която живеем. За да се решат тези проблеми, трябва да има много повече въпроси „Защо?“ •

Златко

МНЕНИЯ

Студентски град?

На държавата не ѝ трябва да трезви хора, защото те могат трезво да мислят. Държавата е най-големият печеливш от сегашното състояние на нещата. Първо, тя взема акциза от спиртните напитки и цигарите и второ, пияниците не могат да притеснят управниците, защото не могат да проведат един разумен и успешен протест срещу безобразията, които държавата толерира. Ако имаше трезва младеж, тя никога не би търпяла толкова питейни заведения. Навремето, когато в нашата страна се създадоха много въздържателни съюзи, се издаваха вестници и списания на въздържателна тема. Тогава млади хора почти не влизаха в такива заведения. Но профашистката държава през 1938 г. спря всякакъв вид подобна литература и закри всички въздържателни организации. След 09.09.1944 г. за кратко време тези въздържателни гужества бяха възстановени и част от вестниците започнаха да излизат, но се оказа, че и болшевишката държава няма нужда от трезвеници. Дружествата бяха закрити, а вестниците бяха спрени.

През август 2006 г. бяха на конгрес на Работничес-

ка есперантска организация в Белград. Там бяхме настанени в студентските общежития. За цяла седмица престой в този студентски град не видях нито едно питейно заведение. Имаше пощенска станция, огромни зали за конференции, книжарници, библиотеки и нито едно питейно заведение!

След трагичния случай с убития младеж никои не каза, че на тези питейни заведения мястото не им е в този студентски град. Никои не каза на тази младеж как сами да се организират на борба срещу всички тия заведения, как сами да си организират защитата от всякакви чужди инвазии на територията на техните общежития.

Студенти, бъдете верни на идеите и делото на патрона на вашия град в София – Христо Ботев. Следвайте неговия пример, борете се против опитите да ви манипулират – те в крайна сметка водят към вашата деградация.

Майки, учете децата си от малки на трезвеност, честност и социална отговорност и бъдете сигурни, че такива трагедии никога няма да се случват. •

Александър Накоев

Проблемите на Студентски град

» » » продължава от страница 7

които отново показаха неадекватно поведение и се опитваха да викат неща от типа „България на българите“, но за щастие бяха заглушени от по-адекватните лозунги. Пред парламента множеството се сля с протеста на екологите срещу приемането на новия закон за (или по-скоро против) горите, който предвижда приватизация на всички гори у нас. Депутатите се бяха изнесли още сутринта, оставяйки само клоуна Пирински и пиара на „събранието“, който стоя около минута с вдигната напред по нацистки ръка – явно, за да поздравя хулиганите от футболните агитки и да изгразни всички останали. Имаше и госта полицаи, които пазеха като цяло празния парламент, явно изплашени „заразата“ от Гърция да не се разпространи и тук. По този случай, скандирайки, им зададохме въпроса от екологичните протести от лятото на 2007 година: „От кого ги пазите? Ние сме младите!“, а се чуха и по-радикални възгласи като „Днес в Атина, утре тук – ще изринем този боклук!“ За съжаление започнаха да се приказват и откровени глупости като това, че МВР трябвало да

бъде с нас, призови за единение с църквата и удивително глупави и неуместни националистически „разсъждения“, включително от страна някои организатори от „Сроксос“. Към края на протеста зърнопроизводителите се опитаха да гойдат при нас, заедно с бенесарите на Расате, и в първия момент не бяха допуснати от ценгетата. Впоследствие гойдиха, но пък Расате изненадано констатира, че не е радушно приет от мнозинството протестиращи. Някои от присъстващите природозащитници и анархисти алармираха, че на протеста има откровени фашисти, един от организаторите обяви, че има провокатори и че протестът е приключил. И трите протеста постигнаха част от исканията си, поне на първо време – на зърнопроизводителите бяха обещани субсидии, законът „за“ горите беше върнат за преразглеждане, а убийството на Стоян Балтов беше признато за такова, а не за „нешастен случай“. В следващите дни преди празниците се чуха всякакви коментари относно това как Студентски град може да се промени и върне към нормалното си функциониране – като се започне от идеята за масирано полицейско присъствие

(Първанов) и масирано видеонаблюдение (Б. Борисов) – за съжаление подкрепени от доста студенти – и се стигне до абсурдни идеи от типа забрана на алкохол по заведенията, недопускане на външни хора в Студентски град изобщо и други подобни. Според мен всички тези драконовски мерки няма да решат проблема. Проблем е даже, че има студенти, които настояват за повече полиция – все едно признават, че не могат да се контролират и трябва друг да го прави вместо тях. Решението не в приемането на фашистко-морализаторски порядки. Решението е в борбата против тоталната власт на бизнеса на територията на студентското градче! Защото съществуването на всички тези барове, казина и дискотеки е продукт на алчността на дивия капитализъм в България, който иска да използва докрай младежкото влечение към забавления и развлечения, за да печели огромни количества пари. Именно затова комерсиализацията на Студентски град е в този невиджан досега вид. Защото бизнестът не се интересува дали студентите имат достатъчно добра среда за образование, а единствено от своя апетит за ежесекундна печал-

ба. Явно държавата като цяло и общината в частност също не се интересува от друго след като доскоро едва ли не всеки ден издаваше разрешения за строителство на какви ли не сгради буквално навсякъде в Студентски град – унищожавайки всяка останала полянка. Да не говорим за десетките жилищни блокове, построени също на студентска територия. По времето, когато аз лично живеях там, също имаше госта „купони“, студентите също се забавляваха и учеха, но тогава имаше не повече от 10 заведения (барове, кръчми, дискотеки) общо. Сега са 110. Затова мястото, което би трябвало да изглежда като истинско студентско градче, прилича повече на Златни пясъци. Затова има и богаташки синчета-нестуденти, затова има студентки-проститутки, затова има и убийства. Защото Студентски град принадлежи не на своите студенти и на университетите, а на Капитала и контролираната от него държава. Затова и целта, срещу която трябва да се борят жителите на града, е изгонване на бизнеса – сенчест и „почтен“ от тяхната територия, извоюване на автономия и самоуправление на Студентски град,

а не полицейско управление и наблюдение тип „Биг брадър“, което няма да унищожи проблемите. Когато „Студентски“ град стане наистина студентски, а образованието спре да се третира като стока, тогава ще изчезнат и тези болни проблеми, за които всички говорят и морализаторстват сега. За да стане това обаче, първо самите студенти трябва да се активизират много повече. Те трябва да бъдат подкрепени от всички прогресивни организации. Но активизирането трябва да започне от самите тях. Поглеждайки към опита на техните колеги от Гърция и други страни, те трябва сами да си изяснят какво точно искат – повече полиция и видеонаблюдение (неща, срещу които техните колеги в чужбина се борят от край време) или повече свобода, автономия, самоконтрол, пряка демокрация и социални придобивки, каквито са извоювани в много страни и където борбата е те да се запазят. Само тогава боклукът – и в буквален, и в преносен смисъл – ще бъде наистина изринат! И само тогава Студентски град ще принадлежи наистина на обществото, а не на държавата и капитала! •

Davies, Iwan

ДЪРЖАВАТА И ДРУГИ ТЕРОРИСТИ

Геноцидът в Газа: откъде започна

През януари 2006 г. се провеждат първите избори в ивицата Газа като Палестинска автономия след изтеглянето на последните еврейски заселници от нейната територия. Изборите спечели Хамас, които с около 44% и избран от тях коалиционен партньор съставиха първото правителство на Палестинската автономия. Веднага след изборите Израел не пропусна да обяви, че Хамас е терористична организация, която няма право да се явява на избори, поради което не смята, че еврейската държава има партньор за мир в нейно лице и че практически се готви да я накаже, а покрай нея – и хората, гласували за нея на своите свободни избори.

На 24 юни 2006 г. при специална операция на израелските тайни служби от Газа са отвлечени двама братя, единият от които лекар, чито имена и до днес не знаем. Тези хора днес се намират в някой израелски затвор, обвинени в тероризъм и хвърлени в килия без съд и без присъда.

На следващия ден, 25 юни 2006 г., Ислямски джихад отвлече ефрейтор Гилаг

Шалит, който все още е в плен в Газа. Следва отвлечане на още двама войници, този път от Хизбула в Южен Ливан, след което започва войната, която в Израел наричаме „Втора ливанска война“. Война, в която израелската „отбранителна“ армия си позволи да бомбардира ливанската столица Бейрут, намираща се в северен, а не в Южен Ливан, където действат активистите на Хизбула. Ислямски джихад са близки с Хамас и плененият от тях израелски ефрейтор представлява единственият гарант на палестинските институции, представявани от Хамас, за започване на преговори с израелските власти.

След „Втората ливанска война“ израелският премиер Ехуд Олмерт е обвинен не само от цялата израелска обществено, но и от медиите в САЩ, че не е постигнал нито една от целите, поставени преди започването на войната: Гилаг Шалит все още е в плен, Хасан Насрала все още е лидер на Хизбула, а северен Израел не е бил изложен на такава опасност от войната „Йом Кипур“ насам. Това доведе до „разклащане на стола“ на

премиера, като опасността за сигурността на неговия пост идваше отвън, а не отвътре. Ехуд Олмерт реши да даде всичко от себе си, за да запази властта, като започна преговори не с Хамас, а с палестинския президент Махмуд Абас (Абу Мазен).

Махмуд Абас е избран за президент на палестинската автономия с почти пълно единодушие от гражданите на ивицата Газа, а неговата партия (или както все още я наричат тук, „групировка“) не поставя под въпрос суверенитета на еврейската държава. Започвайки преговори с Махмуд Абас, Ехуд Олмерт обявява, че е склонен да освободи голям брой палестински затворници, намиращи се в израелски затвори, ако поне временно бъде подписано споразумение за прекратяване на огъня от двете страни. Палестинският президент се постараваше да увери Хамас във важността на преговорите, след което такова споразумение е подписано. Това е в края на юни 2008 г., малко след което гръмва някакъв корупционен скандал, в който Олмерт бил забъркан. Така и не чухме версията за този случай от самия

израелски президент, но за сметка на това чухме от него думите, че палестинците заслужават да има своя държава, както и че той – Ехуд Олмерт – е първият израелски премиер, казал това „на висок глас“.

Палестински затворници са освободени и макар че Махмуд Абас не отговаря нито за действията, нито за решенията на Хамас и Ислямски джихад, на израелската общественост е представена версията, че Израел очаква освобождението на Гилаг Шалит в замяна на тези затворници. Когато това не се случва, израелските медии не пропускат да ни осведомят, че не може от едната страна да се правят компромиси, а от другата – не. Наскоро обаче в обръщение на Хамас към израелското правителство (което дори не е споменато от нито една популярна израелска медия) се заявява, че Хамас имат свои искания, от които ако Израел се интересува, може да чуе, като бъдат насрочени преговори, за които Хамас са готови. Но представителите на множество институции в Палестинската автономия, наричани терористи

от израелска страна, отново не са изслушани. Винаги, когато искат думата, Хамас проявяват агресия, което едва ли е тайна за израелските власти, а и за когото и да било. Така се стига до 24 декември, когато около 80 ракети Касам падат на територията на Израел за един ден. В отговор на това бившият вече премиер Ехуд Олмерт (заместван от външната си министърка и съпартийка Ципи Ливни до предстоящите през февруари избори) заявява, че ако атаките не престанат, Израел ще отговори подобаващо, защото „ние сме по-силни“ – това бяха точните му думи. На следващия ден са изстреляни буквално няколко „касами“ над Израел, но пък израелската телевизия всява страх, обръщайки внимание на това, че освен „касами“, Хамас вероятно разполагат и с по-далекобойни ракети, застрашаващи гражданите не само на близките до ивицата Газа градчета Сдерот и Нетивот, а и на жителите на големи градове като Ашкелон, Ашдод и Беер Шева.

На 27 декември израелската „отбранителна“ ар-

» » » продължава на страница 9

Кратка история на ФАМ

Минаха 19 години от началото на тези събития, а спомените ми за тях, за възраждането на анархисткото движение в София са все още живи, сякаш беше вчера. Бях 18 годишен, промените ставаха неимоверно бързо, както бързо бе и разочарованието от демократическата опозиция и новите властлюбци. Бяхме млади, наивни, недобре информирани (още нямаше Интернет), но имаше ентузиазъм и вяра в свободата и в по-доброто. Бяхме свидетели на събития, които се случват веднъж в живота, за което съм благодарен на съдбата, че съм израснал в това време, както и на приятелите, които ми „отвориха очите“ за анархистическите идеи.

До ден днешен следя с интерес събитията, акциите, провеждани от анархистите в страната. Наскоро в анархопортала срещнах кратка информация за Федерация на анархистичната младеж (ФАМ). Непълна и не съвсем достоверна, за което не упреквам никого – сред днешните млади анархисти малцина знаят нещо повече за ФАМ от началото на 90-те години на миналия век. Без да имам каквито и да е претенции за пълнота и признавайки предварително пристрастията си, като един от основателите и най-активните анархисти на ФАМ от началото до края, считам за свой дълг да напиша следната кратка история на ФАМ.

След безкръвния преврат на 10 ноември 1989 г., редом с различните неформални, опозиционни, демократични политически партии и движения, се възстанови и анархистичното движение в България. Процесът на това прераждане не беше лесен и трае до днес.

На 21-22 май 1990 г. анархисти от цялата страна се събраха в Казанлък, за да възстановят Федерацията на анархистите в България. На тази конференция присъстваха предимно представители на старото поколение анархисти, преживели различните режими и репресии преди и след 9 септември 1944 г. Присъстваха и около 40 младежи на възраст между 18 и 28 години от София, Казанлък и Стара Загора. Корените на повечето от тях бяха в неформалните младежки групи, зародили се в последните години на диктатурата, предимно увлечени от музикалните си предпочитания и с бунтарски дух. Почти пълната липса на анархисти от средното поколение, разликата в годините, както и „по-старомодните“ разбирания на възрастните безвластници наложиха и организационното разделение на анархистите в България.

Тази среща между различните поколения анархисти не беше първата. Малцината млади безвластници, които присъстваха на митингите на антикомунистическата опозиция, се опитваха да търсят съмишленици, както и контакти с оцелелите анархисти от възрастното поколение. Още в зимните месеци на 1990 г. те развяха знамето на Анархията по софийските площади и реакцията не закъсна. Започнаха запознанства със „старите“ анархисти, които при вида на черния флаг идваха с просълзени очи. За кратко време анархистките групи в цялата страна се възстановиха, започна кореспонденция между тях. Установи се контакт с анархистката емиграция – Съюзът на българските безвластници в чужбина (СББЧ), както и с отделни анархисти. От март 1990 г. в София започнаха да се получават броевете на „Наш път“ (издаван от СББЧ), сп. „Изток“ (издавано от Никола Тенджерков) и бюлетинът „Анархист“ (издаван от Георги Константинов).

Първата проява на анархистите в София беше организирането на първомайската акция. С голям ентузиазъм бяха изрисувани плака-

ти с лицата и имената на чикагските мъченици, обяви за срещата бяха разлепени по някои кръстовища в столицата, кратка история на събитията от май 1886 г. беше напечатана и разпространена. Около 10 часа сутринта на 1-ви май 1990 г. в градската зад мавзолея на Гошо Тарабата започнаха да се събират анархисти от различни поколения. Когато групата нарасна до около 50 души, младежите се отделиха, за да се включат в провеждащия се в съседство (пред БНБ) опозиционен митинг на КТ „Подкрепя“. При вида на черно-червените знамена лично лидерът на синдиката К. Тренчев призова гражданите да не се поддават на провокацията на анархистите. След като бяха безпричинно охулени безвластниците се отправиха към „Попа“ и „Синьото“, минавайки покрай МВР се скандираха антикадесарски лозунги. На „Попа“ групата се сблъска с манифестацията, организирана от реформиращата се БКП. Болшевиките се стълписаха, загубиха и ума и гума. Единственото, което им остана, беше да скандират „БСП“ и „фашисти“, при което се получи интересният лозунг „БСП-фашисти“.

През следващите месеци анархистите се изяха в протестите против управляващата партия.

На 10 юни 1990 г. се проведоха първите многопартийни избори в България. Въпреки, че антикомунистическата коалиция неофициално ги спечели, нейните лидери ги достраша да поемат отговорност за евентуални размирици. Те участваха в предварително подготвен сценарий, в който БКП трябваше да продължи да управлява и да продължи грабежа над българския народ вече под името БСП. През нощта на 10-ти срещу 11-ти юни опозиционните шефове капитулираха и признаха победата на „реформираниите“ комунисти.

Около 8 часа сутринта на 11-ти юни, анархистът Г. Николев легна пред тролейбус срещу централата на СДС на ул. Раковски 134 и положи началото на уличните блокади в столицата. Незабавно го последваха случайни минувачи, все граждани, разочаровани от предателството на демократичните лидери. През същия ден към блокадата се присъединиха и групи приятели и съмишленици. В София за първи път се заговориха за анархисти и се ве-

» » продължава на страница 10

ДЪРЖАВАТА И ДРУГИ ТЕРОРИСТИ

Геноцидът в Газа

» » продължава от страница 8

мия бомбардира ивица Газа, като жертвите само за този ден са над 150 души. Не си спомням в мирно време някоя държава да е дала подобен брой жертви от военна операция на друга държава на собствена си територия. Но понеже държава Палестина все още не съществува, това някак би следвало да мине за нормално пред световната общественост. Да, държава Палестина няма и ако се вгледаме по-дълбоко в ситуацията, ще разберем, че дори и с тази си атака, държавата Израел си е поставила за цел именно това – да унищожи всичко, което дава признаци за образуване на държава Палестина. И именно заради това са бомбардирани полицейски участъци, полицейска школа, сграда на кметството и други институции, говорещи за някаква държавна рамка в тази палестинска автономия. Нещо като войната в Ирак, ама не съвсем. Защото докато в Ирак бяха унищожавани старите институции, за да бъдат изградени на тяхно място нови, „демократични“ и

„свободни“ такива, то в ивицата Газа биват унищожавани институции просто, за да ги няма. Защото държавата Израел не може да има за съсед държава, която сама избира своя път и своето бъдеще. И която сама е отговорна както за бъдещето, така и за живота на своите граждани.

Около шест години вече, в Ирак не може да бъде установена „демокрация“ и десетки групировки се борят срещу това, което външни сили се опитват да наложат със сила, независимо колко „демократично“, мирно и на биг мак и имащо вкус на кока-кола е то. Дано израелските политици разбират какво правят и какво започват, използвайки подобна „демократична сила“!

На 27 декември вечерта се намирах в град Офаким, който е разположен недалеч от ивицата Газа и който влиза в списъка на застрашените от ракетно нападение градове. На 27-ми вечерта видях коли на общината, които обикаляха града и от мегафони ни обясняваха на иврит и на руски какво трябва да правим, ако има въздушна тревога (или

както тук я наричаме – червен цвят): как трябва бързо да изтичаме до бункерите и какво трябва да носим със себе си. Реших, че сирените ще ме събудят през нощта и ще се наложи бързо да тичам към някой бункер, но вместо това се наспах прекарно и като включих телевизора на следващата сутрин, разбрах, че нашата „отбранителна“ армия отново е извършила въздушна атака над Газа и отново е отнела живота на десетки хора.

Последните новини говорят за мобилизация за сухопътна атака в Газа. Надявам се това да е само последният предизборен номер на отиващото си правителство. Надявам се, че палестинските жертви няма да се увеличават в геометрична прогресия, както досега. Надявам се, че чувствателно заплаха за живота си, израелските граждани ще се досетят откъде и от коя страна идва тя. Надявам се да се съберат повече будни израелци на протестите срещу атаките над Газа, които се организират. Надявам се всичко да свърши дотук. •

Самуел

НАШИТЕ ПРИЯТЕЛИ ПО СВЕТА

Джеф Монсън – анархисткият титан

Джефри „Джеф“ Монсън, по прякор Снежния човек, е роден на 18 януари 1971 година. Висок е 185 см и тежи 110 кг. Състезател е по смесени бойни изкуства. Има черен колан по бразилско джиу-житсу и е два пъти световен шампион по атрактивната версия на смесените бойни изкуства ADCC. Също така участва и в т. нар. „свободни дубоу“ на MMA, които напоследък станаха доста популярни и в България. Има магистърска степен и аспирантура по психо-

логия и работи като детски психиатър 5 години.

Джеф Монсън обаче привлича вниманието ни не толкова със своите успехи на ринга, колкото с това, че неговата професионална кариера е преплетена с безвластническите му виждания. Джефри е анархист и е член на анархосиндикалисткия интернационал IWW/AI. По тялото си е татуирал множество анархистки символи. Поддържа връзки и е спонсориран от анар-

» » продължава на страница 10

Кратка история на ФАМ

» » продължава от страница 9

ха черно-червени знамена. Друга група млади анархисти блокира кръстовището пред Университета, където привлече вниманието на студентите, окупирани Софийския университет. Лидерът на демократичното студентско дружество Емил Кошлуков излезе с мегафон и се опита да дискредитира анархистите, като заяви, че „студентите не се борят за анархия“. „Да живее Княз Кропоткин“ се чу от Университета и двама анархисти влязоха в сградата, като окачиха анархистско знаме на втория етаж. В ранната сутрин на 12 юни „демократите“ Желю Желев, Петър Берон, Петко Симеонов и други поискаха от МВР да бъде премахната блокадата на ул. Раковски пред сградата на СДС. Специалните части на милицията дойдоха в пълна екипировка и готовност да разпръснат протестиращите. Сред тях освен анархисти имаше и множество други граждани, жени и деца. С тези си действия лидерите на опозицията отново показаха мерзостта и безволието си и доказаха, че са маши в ръцете на БКП. За да не се стигне до насилие, анархистите вдигнаха бло-

кадата и се присъединиха към студентската блокада на Орлов мост.

Освен участието в уличните протести, през този период младите анархисти от София бяха заети и със създаването и укрепването на организацията. На 21 юни 1990 г. в беседката на „Докторската градина“ 30-тина анархисти от София, Казанлък, Габрово и Стара Загора учредиха Федерация на анархистичната младеж. Обсъдиха се различни гледни точки по актуални въпроси, прие се Федеративен договор с основни условия за приемане на членове. Поинтересните от тях са, че се отказва членство във ФАМ на всички действащи служители на силови ведомства (МВР, МО и т. н.). Имаше съгласие долната възрастова граница да бъде 16 години и да няма горна такава.

След учредяването на ФАМ се пристъпи към легализирането на организацията. Прие се, че анархистите имат възможност да водят легален начин на живот и това би ги улеснило в тяхната дейност. Организацията беше регистрирана по „Закон за гражданските сдружения“ през януари 1991 г.

През месец юли 1990 г. анархистите от ФАМ

младите анархисти бяха инициаторите на прякото действие и уличната съпротива

участваха в „Града на истината“ и заедно с други граждански и опозиционни движения настояха за оставката на последния комунистически президент Петър Младенов. На 27 август 1990 г. около 6 сутринта червени барети и специални части на милицията разгромиха олтатъка от Града на истината и останалите там двама сподвижници на ФАМ бяха заплашени и принудени да напуснат. Причината беше, че през изминалата нощ беше подпален Партиейният дом. В този палеж не участва нито един анархист – на всеки беше ясно, че това е провокация, инсценирана от службите.

През следващите месеци се положиха усилия за легализирането на ФАМ, набирането на нови членове и търсенето на помещение за клуб на организацията. През октомври 1990 г. излезе първият брой на в. Свободна

мисъл и младите анархисти ентузиазирани се включиха в разпространението му. В следващия брой на вестника беше публикувано интервю с членове на ФАМ. Писателят Тодор Ризников, който симпатизира на анархистическите идеи, предостави за клубно помещение на ФАМ апартамента си до хотел Хемус. Всяка седмица се провеждаха срещи със симпатизанти и се обсъждаха идеи за по-нататъшно развитие.

През ноември страната беше обхваната от Генерална стачка с искане за оставка на правителството на Андрей Луканов. Отново по улиците на столицата се развя черно-червеното знаме, анархистите участваха в блокадите на кръстовищата на Орлов мост и пред Университета.

Укротяването на политическата обстановка през следващите месеци, тежката икономическа криза, идеологическата незрялост, както и липсата на конкретни планове за действие доведоха и до спад на дейността на ФАМ. Някои нейни създатели и симпатизанти се оттеглиха, а други ренегираха, увлечени от национализма. Въпреки това младите анархисти организираха

различни прояви за прибличване на общественото мнение, даваха се пресконференции.

Не бих преувеличил, ако кажа, че младите анархисти в София бяха основните участници и инициатори на прякото действие и уличната съпротива. Участието им в блокадите на големи булеварди и ключови кръстовища и най-вече в т. нар. „Град на истината“ не остана незабелязано, както за обществото, така и за медиите. Появиха се интервюта с анархисти, статии за теорията на анархизма, действията на безвластниците влязоха в новинарските емисии. Първоначалната нагласа на повечето хора беше предимно негативна, но с течение на времето се изгради мнението за анархистите като единствените безкористни борци за истинска промяна. На многократните провокации от страна на хора от службите или пияни лумпени, изпратени от новите демократични власти или националистически партии, се отговаряше със спокойствие и дипломатичност, въпреки готовността да се използва и правото на сила. •

Л. Хангкуев

НАШИТЕ ПРИЯТЕЛИ ПО СВЕТА

Джеф Монсън – анархисткият титан

» » продължава от страница 9

хисткото издателство AK press. Публикуваме част от интервю със Снежния човек.

Наричаш себе си анархист и си член на IWW/AI - Международния съюз на работниците. (Монсън кима). Колко време отделиш за това? Анархизмът твоя философия ли е, или нещо друго?

Отделям време, но не толкова, колкото ми се иска. Отделям повече време на двубоите, които също ми доставят удоволствие. Обичам и тренировките, а и съм „длъжен“ да тренирам, за да се представям добре. Моят живот е построен така и това, което върша, трябва да го правя добре. Това е мое призвание, с това живея.

В същото време обаче обществото е много по-важно от свободните двубои. Това е нашият живот – къде децата ни ходят на училище, какво ядем, какви са ни свободите – всичко, което ни касае. Нашето бъдеще зависи от общественото устройство, но за съжаление хората често не се замислят за това. За мен обаче е важно и аз ходя често на

анархистките събрания, макар да ми се иска да взимам още по-голямо участие. Обмислям да се захвана активно с делото, когато не съм толкова зает със свободните двубои. Опитвам се да използвам известността от битките на ринга, за да може все повече хора да се вслушат в това, което казвам. А това, което говоря, е и това, което мисля. Не искам да ме възприемат повърхностно – все едно си мисля нещо от рода на: „аз съм анархист, сега ще уда да взривя нещо“. За мен всеки миг е посветен на делото. Размишлявам над анархизма, това е моят светоглед, споделям идеите си с хората, изучавам го и се старая да му посветя достатъчно време – колкото ми остане след някой двубой или след като отделя нужното внимание на семейството ми.

Изолира ли те анархистката философия от другите бойци? Ти си завършил аспирантура и се грижиш за неща, които нямат нищо общо със свободните двубои. Струва ли ти се, че си в друга категория, различен от другите бойци?

Честно казано, мисля, че всички сме на едно дъреждане. Аз съм роб, който получава заплатата, и останалите също. Не получавам толкова много и се опитвам да свържа двата края, както и другите бойци. Да, много бойци не споделят моите убеждения, но има и такива, които мислят също като мен. Ние сме професионалисти и се уважаваме. Може да не харесваш противника си, но най-малкото ще уважаваш това, че когато зад вас вратите се затворят, знаеш, че у него е имало достатъчно мъжество, за да излезе да се бие с теб. Бойците се уважаваме един друг, дори и да не се харесваме. Така че всички сме в една лодка, а не в различни. Хората трябва да се разбираме, а не да се избиваме, делейки това, което имаме.

Без никаква йерархия.

Да! Без никаква йерархия. Всички сме морално задължени да работим, да правим това, което можем най-добре, да участваме в работата заедно, да си помагаме взаимно. Да получаваме плодовите на труда си, за да си осигурим основните качества на живота – жизне-

ност, храна, покрив над главата, образование, медицинска помощ.

За съжаление това са все неща, за които ни се налага да работим неуморно, да бъдем експлоатирани, дори да се бием всеки ден. Понякога е просто безсмислено.

За мен, когато изляза от боя, схватката е завършила. Това е представление и двамата с противника сме направили това, което можем и за което сме тренирали. Може човек да се състезава и на шахмат или в нещо друго, но когато става дума за живота, не трябва да има състезание. Не мисля, че това е толкова налудничава

идея. Мисля, че лудост е да заграбваш основните блага и да караш хората да се бият за тях.

И да се дава право на малцинството да контролира мнозинството.

Точно така. И да се даде контрол над благата на малка група от хора. Война, алчност, получаване на повече отколкото човек заслужава. Или да плащаш на хората по-малко, отколкото заслужават, и да мислиш, че е хубаво: за мен тези неща са сбъркани. За мен това, че всички трябва да работят и да получават своя дял от световното богатство не е абстрактна идея. •

IN MEMORIAM: ХАРОЛД ПИНТЪР

Затворените стаи на потисничеството

На 24 декември 2008 след дълга борба с рака почина Харолд Пинтър – носител на Нобелова награда за литература и редица други престижни отличия. Кавалер на Ордена на Британската империя, той променя позициите си и след време отказва предложението на Джон Мејджър за рицарско звание, прието от ръцете на политик. Пинтър е и доктор хонорис кауза на Софийския университет „Климент Охридски“.

„Харолд Пинтър е радикален поет, който се изповядва чрез театър“ пише неговият биограф Майкъл Билингтън. Често обявяват Пинтър за „трудно разбираем“. Той от своя страна не разбира защо е „неразбираем“. „Нападението над Ирак е бандитско деяние, отявнен акт на държавен тероризъм, демонстриращ пълен пренебрежение пред понятието за международно право“ – заяви драматургът на Нобеловата си лекция. Няма нищо неразбираемо, освен ако нещо или някой те задължава да не разбираш. Мнозина „интелектуални“ изследователи на Пинтър се опитват да прокарат граница между неговото изкуство и политическите му възгледи – сякаш в театъра той е „значим“, „стойностен“, а навън изповядва „отегчителното“ тривиално левичарство. На едно от последните си интервюта пред Чарли Роуз на въпроса защо не пише пиеси за властта, Пинтър отвърна: „Много мои пиеси са точно за злоупотребата с власт“. „Но това е между отделни хора“, продължи Роуз. „Не – отсече драматургът. – Става дума за нещо повече... То се олицетворява, изразява чрез персонажите.“

Може би тук трябва да замълчим? Отиде си авторът на текста за театъра, създава мълчанието на сцената. За театралния текст е характерно действие чрез диалога. За Пинтър, колкото казват глумите, толкова казват и паузите. В неговите пиеси има различни видове неговорене. Той различава тишина, пауза и мълчание. Звукът на тишината казва понякога повече от глумите. Веднъж Пинтър се обръща към един актьор с глумите „Скъпи колега, тук съм написал три точки, а вие играете само две“. Харолд Пинтър дава изцяло нов облик на драматургията. Той я вади от праха и я прави жива, интересна, въздействаща и съвременна, а едновременно с това критиците твърдят, че я връща към корените ѝ. Да, в пиесите му има единство на време, място и действие, но въпреки това начинът му на писане е революционно нов – променя изцяло критериите за това

какво е стойностен интересен диалог. Самият той казва, че когато пише, обикновено си представя ситуацията на такава сцена, каквато му е позната – квадратна, като картина, тъй като е играл най-често на такава. Пинтър казва, че вижда историите си като картини.

Харолд Пинтър е роден на 10 октомври 1930 г. в Лондон, в Хакни, работническо предградие на Ийст Енд, в семейството на обикновен еврейски шивач. Въпреки материалните трудности израства в топла и любяща среда, която може би му дава неговия чист начин на възприемане на света и скромност, които не губи през целия си житейски път, въпреки високото и обществено значимо място, което достига като театрален драматург, сценарист, поет, писател, актьор и политически деец.

Първите си стихове Харолд пише на 16 години, малко след това напуска гимназията и се записва в Кралската академия за драматично изкуство, която също напуска след две години. Тогава започва периодът, през който Пинтър под псевдонима Дейвид Барън се препитаваше като актьор, обикаляйки Острова с малка пътуваща трупа. За да допълва мизерните си доходи, припечелваше като амбулантен продавач на книги, мияч на прозорци и какво ли още не. През 1949 г. младежът е изправен пред съда, тъй като съзнателно отказва да отбие военната си служба, дори заявява, че ако при следваща война го мобилизират отново, пак няма да отиде.

Ето как се ражда първата едноактна пиеса на бъдещата суперзвезда: „Започнах да пиша пиеси едва през 1957. Един ден влязох в една стая и видях двама души. Гледката се зазвездя в мен и чувствах, че единственият начин да ѝ дам изказ и да се освободя от нея е драматургичен. Тръгнах от тази картина на двама души и ги оставих да продължат сами нататък. Един мой приятел, Хенри Уф, постави резултата – „Стаята“ – в Бристолския университет, а няколко месеца по-късно, през януари 1958, пиесата бе включена – като нова постановка – във фестивала на университетската драма. Майкъл Кодърн, чул за пиесата, ми писа веднага да пита имам ли многоактна пиеса. Тъкмо бях завършил „Рожден ден“. Тези първи пиеси, поставяни стотици пъти, и до днес остават емблематични, както за автора си, така и за съвременната драматургия. Самият той определя пиесите си като реалистични, не разбира защо са „странни“ за критиката. Винаги изхож-

да от конкретна ситуация, конкретна картина или персонаж. „Убеден съм, че това, което става в моите пиеси, би могло да се случи по всяко време и на всяко място, макар че събитията са на пръв поглед непознати“. По повод прочутите си паузи и мълчания, подтекста характерен за всеки препинателен знак в Пинтъровото слово, той казва: „Често под изречената дума се крие нещо познато, но неизказано, което знаем, но не изричаме. Моите действащи лица ми казват толкова и нищо повече по отношение на своя опит, стремления, мотиви. Между моето незнание на биографичните им данни и двусмислието на казаното от тях лежи територия, която не само заслужава да бъде изследвана, но е и задължително да бъде проучена“. В „Стаята“ през цялото време очакваме да се разкрие тайната на взаимоотношенията на героите и накрая я разбираме, без да е написана в пряк текст – те са баща и дъщеря, която се срамува от него – това не е казано, както ви го казвам тук, не срещаме глумите „баща и дъщеря“, но ако го прочетете, ще го почувствате. „Праха при прахта“ е пиеса за Холокоста, която ни разтърсва, отново без да е спомената гумата Холокост или глумите война, лагер, геноцид. В текста няма конкретна фраза, характерна за тези събития, с изключение може би на „влак“, но влаковете са свързани с какво ли не и въпреки това, четейки я, ние разбираме идеално за какво говори авторът. „Парникът“ ни представя антиутопична картина на властта чрез йерархията в една болница. „Ничия земя“ е шедьовър, който надали е възможно да бъде обяснен. Силата е във въздействието му. Там виждаме група стари приятели по такъв начин, все едно сме невидими и проникваме в забранена за „чужди“ хора зона, сякаш сме надникнали в нечи мисли и свят, толкова отвътре, че разбираме, без да разбираме. „Лека болка“ ни дава подобно усещане, виждаме момент от съдбата на младо семейство, ко-

гато обичайното става необичайно и напрежението ескалира, наистина въздухът в „паузите“ трепери. А „Гара Виктория“!? С всички пинтърски загадки, но и мил хумор „Гара Виктория“ е пиеса за любовта. В голяма част от пиесите си Пинтър критикува обществената система, политиците и „висшите кръгове“ по изтънчен начин, вледеняващ кръвта на публиката, защото всички сме хора, да, всяко ежедневие може да ни се види познато, можем да открием своето „аз“ къде ли не. Но това звучи твърде обобщено за богатото и неопределимо творчество на британеца. До една пиесите си струва да бъдат четени и препрочитани! При първо четене звучат познато, а при всяко следващо – различно, историите са написани така, че остават непредсказуеми.

„Има два вида мълчание. Единият е, когато не се изрича нито дума. И другият – когато се прибегва до езиков порой. Тези тиради говорят за език, заключен под самите тях. Те представляват една непрекъсната препратка. Речта, която чуваме, подказва за онова, което не чуваме. Това е необходим параван, една ожесточена мълчителна присмехулна гимна за езиците, която държи човека отсреща на мястото му. Колко пъти сме чували онази изтънкана фраза „липса на общуване“ и именно това определение е доста систематично прикачвано на моите пиеси. Аз вярвам в обратното. Според мен ние общуваме с нашето мълчание, с отчаяните опити да не се саморазкриваме. Да навлезеш в нечий чужд живот е прекалено плашещо. Да разкрием пред другите вътрешната си нищета е прекалено страховита възможност“ – пише великият драматург.

Преди няколко години, през 2005 г., Пинтър се опита публично от драматургията заради политиката с глумите „Написал съм 29 пиеси, нима не са достатъчни?!“ Смята, че има по-важни каузи, на които може да служи като вече широко призната и видна обществена фигура. Той е непримирим в левите си убеждения. Така го характеризира при новината за Нобеловата му награда и лауреатката на престижното отличие от предходната 2004 година Елфриде Йелинек: „поредният лъв“. Самата Йелинек е видна левичарка, членува в австрийската комунистическа партия от 1974 до 1991 година. През 2003 г. на форум на британския парламент Пинтър заяви: „Буш и неговата клика се готвят да контролират целия свят и природните му богатства. И постигат целта си с убиване на хора.“

Писателят нарече нападението срещу Ирак „повод за срам за всеки британец“. За Тони Блеър казва, че е „хулиган и циник“, а Буш – „престъпен каруцар“. „Да се тероризират другите е дългогодишна американска традиция“, казва Пинтър през октомври 2002 г. Всеизвестна е поканата му към американския президент и британския министър председател да прокарат традиционните сандвичи с краставици с чаша кръв.

От Шведската нобелова академия определят творчеството му като „изследване на бездната, криещи се зад всекидневните брътвежи, и нахълтане в затворените стаи на потисничеството“. Изборът на Харолд Пинтър подражни мнозина по ред причини, включително естетическа заостреност, но основно заради неговите идеи и критиката срещу нахлуването на американски и британски войници в Ирак. Политическата активност на писателя обаче съвсем не е от вчера. Още след преврата в Чили през 1973 той активно се ангажира със защитата на човешките права. По време на кризата в Косово през 1999 Пинтър заклепява намесата на НАТО и заявява, че тя само „ще утежни мизерията и ужасите и ще съсипе страната“. В речта си пред СУ „Климент Охридски“, критикувайки западната „демокрация“ в средата на 90-те години на миналия век, Пинтър заяви: „В България, разбира се, сега има демократични структури и процедури и несъмнено думата „демокрация“ има своето действено и точно значение. В моята страна обаче думата „демокрация“ според мен е станала абстракция, балон, който лесно може да се пукне и който плува според въздушните течения, без установена, точна или конкретна връзка със земята под него. Реших, че може би ще ви бъде интересно да видите и обратната страна на медала и да анализирате начина, по който езикът бива използван в онова, което се нарича „свободен свят“. Да размислите върху срама, който лежи в основата му“. Речта му е уникална и остра, както всички неговии публични изяви, за съжаление обаче и в България думата „демокрация“ съвсем няма своето точно значение. Нека приемем изказването му като ироничен опит да ни спести поне малко от вредните илюзии. През януари 2002 г. Пинтър заболява от рак на гърлото. Тази зима на 78 години творецът на тишината утихна завинаги – напусна ни един голям писател, хуманист и човек. •

Чичката

200 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ПИЕР-ЖОЗЕФ ПРУДОН (15.01.1809 – 19.01.1865)

Собствеността е кражба

Безспорно най-известната му мисъл е отговорът на въпроса „Що е собственост?“ – „Собствеността е кражба!“ Няма да оправдаваме това твърдение – всеки може да помисли върху него. Самият Прудон не претендира да гради завършена философска или обществена система: „Справедливостта и законността... за тях е достатъчно да бъдат познати, за да станат задължителни, а за да ги познаем, е нужна само способността да се размишлява и изучава“; „Аз не строя система. Аз призивам за края на привилегиите, за отмяна на робството, равенство на правата и царуване на справедливостта. Справедливост, нищо друго; това е алфата и омегата на моите доводи: на други оставям работата по управяването на света.“ От друга страна той си дава сметка за силата на идеите, които

споделя: „Аз изпълних задача, която бях поставил пред себе си: собствеността е победена, тя никога няма да се оправи от моите удари. Навсякъде, където и да проикне тази книга, ще проикне също и зародишът на смъртта на собствеността.“

Онези с готовите отговори по въпросите на икономиката не са го долюбвали много, както не долюбвали и последователите му, когато на въпроса „Ама какво ще правим без държава?“ са отговаряли „Каквото сами решите“. Карл Маркс, човекът с окончателните отговори, е посветил цяла книга в 8 части на оборването на неговата „Философия на бедността“ – достатъчно свидетелство за значимостта на Прудон за социалистическата мисъл. Бакунин, друг

опонент на Маркс и идеолог на безвластието, го обявява за учител на безвластниците на своето време.

Критиците му имат своите аргументи – той отрича правителството, но става депутат по време на Френската революция от 1848 г. Обявява се против принудата, но предлага всеки гражданин да отбива военна служба в местна милиция. Твърди се, че в непубликувана статия през 1847 обявява евреите за враг на човешкия род – но това, че великите умове могат да пишат глупости потвърждава неговите идеи против авторитета. Мяркмата за величие на идеите са хората, които застават зад тях, а зад идеите на Прудон и гнес застават мнозина, които искат да направят живота си по-свободен и по-справедлив. •

Скръбна вест

На 14.12.2008 след продължително боледуване почина нашият другар **Христо Ганев Пантулов**

от с. Бяло поле, Старозагорско. **Поклон пред светлата му памет!**

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“

Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

Федерацията на анархистите в България предлага следните заглавия на анархистка литература на достъпни цени:

КНИГИ:	
1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	1 лв.
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	1 лв.
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	1 лв.
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	1 лв.
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x1 лв.
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	1 лв.
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	1 лв.
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	1 лв.
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	1 лв.
10. Антиистория славянобългарска – Г. Константинов	1 лв.
11. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	3 лв.
12. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	5 лв.
13. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	3 лв.
14. Нечути песни – Кръстьо Г. Хаджииванов	3,50 лв.
15. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	2 лв.
16. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	5 лв.
17. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	2 лв.
18. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	5 лв.
19. Хляб и свобода – П. Кропоткин	4 лв.
20. Ставайте, робове – Г. Константинов	5 лв.
21. Къде са преминали моите 80 години – Иван Дрънгов	2 лв.
22. Досие на обект №1218 – Александър Наков	2 лв.
23. Спомени за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв.
24. Одисеята на един анархист – Славейко Павлов	4 лв.
25. Агски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x5 лв.
26. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	5 лв.
27. Един проект за социална революция – ФАФ	2 лв.
28. Спомени – Стоян Цолов	5 лв.

БРОШУРИ:	
1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	0,50 лв.
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	0,50 лв.
3. Що е анархизъм?	0,50 лв.
4. Отговор на една вярваща – С. Фор	0,50 лв.
5. За общината	0,50 лв.
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	0,50 лв.
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	1 лв.
8. Килифарево народно въстание и килифареvsка чета	1 лв.

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славейков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от **Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631 388.**

АНАРХОКАЛЕНДАР

- На 03.01.1826 г. бунтът на декабристите в Южна Русия.
- На 06.01.1848 г. в Калофер е роден Христо Ботев, пръв предтеча на анархизма в България.
- На 06.01.1966 г. в Пловдив умира анархистът Петър Манджуков, участник в македонското движение, един от групата на „Гемиджииите“. Автор на книгата „Предвестници на бурята“.
- На 07.01.1923 г. в Ямбол се открива петата национална конференция на Федерацията на анархокомунистите в България (ФАКБ).
- На 08.01.1870 г. в Лондон умира руският революционер Херцен.
- На 09.01.1905 г. в Марсилия умира анархистката Луиз Мишел, участничка в Парижката комуна.
- На 10.01.1863 г. избухва въстание в Полша срещу руския царизъм.
- На 12.01.1898 г. Емил Зола обнародва знаменитото си „Аз обвинявам“.
- На 13.01.1900 г. в с. Попина е роден анархистът Никола Енчев Великов (Керенски), участник в анархистката чета „Братя Бълхови“ и в испанската революция 1936-39 г.
- На 14.01.1944 г. край Нова Загора в сражение с жандармерията е убит анархистът Деско Кръстев (Момчил).
- На 15.01.1809 г. в Безансон (Франция) е роден Пиер Жозеф Прудон.
- На 15.01.1978 г. в Кюстендил умира анархистът Боян Нешев, политемгрант във Франция и концлагерист в болшевишка България.
- На 16.01.1979 г. във Велико Търново умира Дончо Бълхов (Донски), четник в Килифареvsката анархистка чета и участник в Испанската революция.
- На 17.01.1991 г. в Стамболийски умира анархистът Илия Донев Петканов.
- На 18.01.1954 г. в Карловския Балкан са убити анархистите-горяни Христо Чолаков и Минчо Попов.
- На 19.01.1925 г. в сражение с полиция и войници на улица „Дж. Баучер“ в София са убити анархистите Стефан Тодоров и Христо Геков.
- На 20.01.1900 г. в Кюстендил е роден анархистът Тодор Ангелов (Божаната).
- На 24.01.1909 г. в гр. Търговище е роден анархистът Трухчо Николово Трухчев, прекарал дълги години във фашистките и болшевишки концлагери и затвори.
- На 26.01.1902 г. в Павел Бяна е роден анархистът Иван Рачев Иванов, активен деец и пропагандатор.
- На 26.01.1877 г. в Пловдив е роден Михаил Герджиков.
- На 26.01.1996 г. в София след тежко боледуване умира анархистката Янка Статева.
- На 29.01.1990 г. в Ракумово умира анархистът Георги Костадинов Зяпков.
- На 30.01.1871 г. в Гюргево е роден г-р Параскев Стоянов, активен анархист, известен хирург и университетски преподавател.
- На 30.01.1924 г. в престрелка с полицията е убит анархистът Георги Попов от Килифареvsката чета.

АНАРХО РАДИО ПРОГРАМА ДИВЕРСИЯ В ЕФИРА

Денонощието има само 24 часа. Искаме ги всичките. Малкото предаване става голяма програма. След като повече от година разкъсваше ефирната радиоскука в съботния следобед, екипът на предаването реши да прави 24-часова програма в Интернет. Можете да слушате пробното излъчване на адрес:

<http://a-bg.net/dve.m3u>

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Калин Начев, София	10 лева
2. Кирил Пангалиев, гр.Кулата	10 лева
3. Д. Кьосев, София	50 лева
4. Койчо Койчев, Велико Търново	100 лева
5. Станчо Кърпаров, с.Бъта в памет на другарката си Мита Кърпарова	44 лева
6. Желязко Радев Петков, с. Бяло поле в памет на Кирил Ганев	20 лева

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (IBAN):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б О Б Б А Д, К Л О Н П Е Р Н И К
Ф А Б Б Л А Г О Д А Р И З А О К А З А Н А Т А П О Д К Р Е П А !

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения! *Ръкописи не се рецензират и не се връщат!*

сайт на ФАБ: www.a-bg.net
сайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net
имейл на ФАБ: fab@a-bg.org

телефони за връзка с ФАБ

0884 699 743 0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59

отговорен редактор
предпечатна подготовка
печат

А. Ванчев
„Свободна мисъл“
„Унискорп“ ООД

АБОНАМЕНТ 2009

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ във ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв.; за 6 месеца – 3,00 лв.; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой - 0,50 ст.

СВОБОДНА МИСЪЛ

Каталожен номер 649

